

## **ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: СТАРОПРОМИСЛОВІ РЕГІОНИ ТА НОВІ ТОЧКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ**

*Пашкевич М.С., д.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту,  
Лисунець К.П., аспірант кафедри економіки підприємства,  
Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»,  
м. Дніпропетровськ, Україна*

Негативні тенденції розвитку економіки регіонів потребують комплексного підходу до їх подолання, вирішення економічних, соціальних, екологічних та інших проблем. Особливо це стає актуальним у світлі нинішнього етапу розвитку економіки України, коли фактично її регіональний простір розділений на дві частини: старопромислові регіони та регіони, які потенційно можуть стати точками нового соціально-економічного зростання.

При цьому головною стає необхідність модернізаційної перебудови економіки України, оптимального поєднання об'єктів природи, суспільства і такої територіальної організації їх функціонування, при якій регіональні соціально-економічні системи мали б стабільну здатність до сталого розвитку та розширеного відтворення.

Нинішній етап розвитку економічного простору України характеризується значними трансформаційними процесами, які мають чітко виражену регіональну динаміку, від їх характеру і масштабів залежать глибокі перетворення як в регіональній економіці, так і в економіці країни в цілому, вони визначають курс майбутнього економічного розвитку, кінцевою метою якого служить стійке економічне зростання, що є необхідною умовою належного рівня добробуту населення.

У даному контексті актуальною є проблема обґрунтування методологічно-практичних засад модернізації економіки регіонів та розробка практичних рекомендацій щодо активізації інноваційної діяльності для забезпечення економічного зростання старопромислових регіонів, які перебувають у стані соціально-економічної та екологічної депресії.

В сучасних умовах господарювання в країні відсутня єдина стратегія забезпечення розвитку економіки з урахуванням ринкових умов і вимог екологічної безпеки в регіоні, не здійснюється управлінський облік еколого-економічної діяльності, неефективна існуюча структура і немає бізнес-планування у цій сфері.

На більшості підприємств не усвідомлена необхідність екологічного менеджменту, екологічного маркетингу, екологічного аудиту та інших організаційно-економічних механізмів. Недостатньо розроблені теоретичні питання, недосконала методична та нормативно-правова база. Тому на рівні регіону необхідно формувати стратегічні плани, програми сталого розвитку управління економікою регіону з урахуванням екологічної безпеки.

Стратегія сталого розвитку економіки України та її регіонів визначається, перш за все, з позиції національної безпеки, взаємопов'язаними та взаємозалежними складовими якої виступають екологічна та економічна безпека розвитку. Економічна безпека стала як ніколи залежною від стану екологічних систем. Її забезпечення не може бути відокремленим від екологічних основ виробничої сфери. Такий взаємозв'язок необхідно розглядати на підставі комплексного аналізу соціально-економічних та еколого-економічних показників розвитку суспільства.

Рівень розвитку економіки та сучасні проблеми в сфері природокористування регіонів України безпосередньо залежать від рівня розвитку промисловості, як домінуючої частки національного доходу.

Розуміння суті та форм суспільного прогресу, їх проекція на регіональний економічний та соціальний розвиток, визначення напрямів руху та складових успішних змін є передумовою зростання регіонів, реалізації конкурентних переваг господарських комплексів.

Суспільне визнання неефективності українського регіонального менеджменту, його механізмів та інструментів, відсутність національної моделі є об'єктивним та широко висвітленим у наукових колах фактом. За роки незалежності в системі стратегічного планування було розроблено та тиражовано значну кількість концепцій регіонального менеджменту, регіональної політики, реформ, економічних та соціальних трансформацій. Але вони не мали суспільного визнання та підтримки населення.

Сучасну потребу в розробці теорії та методології системи регіональних трансформацій викликано передусім такими факторами: провали в функціонуванні внутрішнього ринку; неефективне використання накопиченого соціального та економічного потенціалу; невідповідність регіональної політики інтересам населення територій; інформаційна асиметрія в поданні фактів регіонального розвитку та ін.

Основною причиною більшості перелічених і проаналізованих проблем є відсутність в нашій країні теорії та методології формування моделі регіонального менеджменту, наукових засад розвитку територій.

### **Список літератури:**

1. Федулова Л.И. Экономическая природа технологий и технологического развития / Л.И.Федулова // Эконтеория. – 2006. - №3. – С. 3-19.

2. Трансформація моделі економіки України (ідеологія, протиріччя, перспективи) / Ін-т екон. прогнозування; за ред. В. М. Геєця. – К.: Логос, 1999. – 500 с.

3. Фінагіна О.В. Напрямки розвитку ринку інформаційних продуктів та послуг: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. «Економіка підприємства: проблеми теорії та практики» / О.В. Фінагіна, Н.Ш. Пономаренко. - Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2004. - Т. II. - С. 116-118.

## **ГЕОІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОЛАНДШАФТНОГО ПРОЕКТУВАННЯ НА РІВНІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

*Гаращенко Т.В., с.н.с., Національна академія аграрних наук України,  
м. Київ, Україна*

В даний час організація землекористування сільськогосподарських підприємств має базуватися на принципово нових науково-методологічних та методичних положеннях. Одним з основних напрямків організації збалансованого землекористування на перспективу, як показує досвід експериментальних господарств, повинно бути проведення землеустрою сільськогосподарських підприємств на агроландшафтній основі з комплексом робіт з вибору землекористувачами перспективних форм господарювання. Суть агроландшафтного підходу в сільському господарстві полягає в детальному вивченні використовуваної території на предмет дослідження закономірностей поєднання і взаємодії елементарних ландшафтів у просторі. Для сталого функціонування ландшафту вкрай важливо зберегти його різноманітність. Оптимізація агроландшафту вимагає реалізації комплексного підходу, який передбачає здійснення певних заходів.